

BẢO VỆ TRẺ EM KHỎI BỐC LỘT TÌNH DỤC QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

(tài liệu dành cho cán bộ làm công tác bảo vệ trẻ em,
giáo viên và người chăm sóc trẻ)

Dự án “Bảo vệ trẻ em và thanh thiếu niên
khỏi nguy cơ xâm hại tình dục qua môi trường mạng”

Tầm Nhìn Thế Giới Quốc Tế tại Việt Nam

MỤC LỤC

HIỂU BIẾT CHUNG VỀ BÓC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG 1

1. Bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng là gì? 2
2. Dấu hiệu trẻ bị bóc lột tình dục qua môi trường mạng..... 5
3. Nguyên nhân dẫn đến bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng 7
4. Hậu quả của bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng..... 9

PHÒNG NGỪA BÓC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG 11

1. Nhận diện thủ phạm bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng 12
2. Cha mẹ đồng hành cùng con đối phó với bóc lột tình dục qua môi trường mạng..... 14
3. Giáo dục tại trường học về bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng 16
4. Xã hội chung tay phòng ngừa bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng 17

ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP HỖ TRỢ TÂM LÝ KHI TRẺ BỊ BÓC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG 19

1. Khó khăn tâm lý của trẻ khi bị bóc lột tình dục..... 20
2. Một số biện pháp tiếp cận và hỗ trợ tâm lý khi trẻ bị bóc lột tình dục qua môi trường mạng 22
3. Các nguyên tắc làm việc với trẻ là nạn nhân của vấn đề bóc lột tình dục qua môi trường mạng 27

**“Tổ chức Tâm nhìn Thế giới Quốc tế tại Việt Nam
trân trọng ghi nhận sự hỗ trợ tài chính của Quỹ “Chấm
dứt Bạo lực Trẻ em” (The Fund to End Violence Against
Children) cho Dự án “Bảo vệ trẻ em và thanh thiếu niên
khỏi nguy cơ xâm hại tình dục qua môi trường mạng”.**

CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG

Tổ chức Tâm nhìn Thế giới Quốc tế tại Việt Nam

Biên tập: ThS. Nguyễn Thị Hồng Nhung- khoa Tâm lý Giáo dục, trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng, Nguyễn Thị Yên Hà

Bản quyền: Tổ chức Tâm nhìn Thế giới Quốc tế tại Việt Nam

Quy định sao chép: Có thể sao chép, trích dẫn cuốn sách này nhằm phục vụ hoạt động giáo dục hoặc vì các mục đích phi thương mại khác, tuy nhiên, cần ghi rõ nguồn tài liệu khi sao chép hoặc trích dẫn.

Minh họa: Võ Nguyễn Đan Ngọc

Thiết kế: Công ty Luck House Graphics

Địa chỉ liên hệ:

* *Tổ chức Tâm nhìn Thế giới Quốc tế tại Việt Nam*
Tầng 9, Tòa nhà Mercury, 444 Hoàng Hoa Thám, Tây Hồ, Hà Nội
Điện thoại: 0243.943.9920 – Fax: 0243.943.9921
Website: www.wvi.org.vn
Fanpage: www.facebook.com/WorldVisionVN

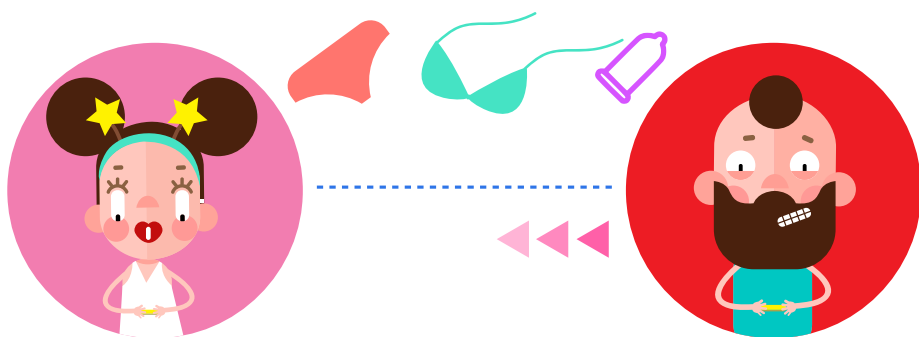
* *Dự án Bảo vệ trẻ em và thanh thiếu niên khỏi nguy cơ bị xâm hại tình dục qua môi trường mạng*
Website: www.baovetreetrenmang.com
Fanpage: www.facebook.com/Baovetreetrenmoitruongmang

HIỂU BIẾT CHUNG
VỀ BÓC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM
QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG LÀ GÌ?

“Bóc lột tình dục trẻ em là việc sử dụng trẻ em dưới 18 tuổi để thỏa mãn dục vọng của người lớn. Cơ sở của sự bóc lột này là sự bất bình đẳng về thể lực và các mối quan hệ kinh tế giữa trẻ em và người lớn”

(Luật quốc tế về bảo vệ trẻ em)

Thuật ngữ bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng được hiểu là bao gồm tất cả các hành vi mang tính chất khai thác tình dục đối với một đứa trẻ ở bất cứ thời điểm nào có liên quan đến môi trường trực tuyến. Nó thể hiện thông qua việc sử dụng công nghệ thông tin để bóc lột tình dục hoặc khiến trẻ bị bóc lột tình dục, hoặc làm những tài liệu, hình ảnh tình dục để mua bán, sở hữu, phân phối và truyền tải trên môi trường mạng (trích theo 3).

Hình thức và biểu hiện của bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng:

- **Buôn bán trẻ em qua mạng vì mục đích mại dâm:** Biểu hiện của hình thức này là buôn bán trẻ em bao gồm tất cả những hành động liên quan tới việc tuyển mộ, dụ dỗ thông qua các trang web, trang mạng xã hội, sau đó vận chuyển trẻ em trong nước hoặc qua biên giới, bao gồm lừa gạt, cưỡng bức và gán nợ nhằm mục đích bóc lột tình dục và sức lao động.

Các bạn trẻ thường bị rơi vào các tình huống sau:

- Bị lừa gạt bởi người lớn.
 - Bị đe dọa bằng bạo lực hoặc ép buộc.
 - Bị bắt cóc.
 - Bị nghiện ma túy hoặc các chất gây nghiện khác.
 - Bị mua chuộc bởi tiền hoặc quà.
- **Mại dâm trẻ em qua mạng:** Mại dâm qua mạng là việc trao đổi tiền, quà hoặc bất cứ hình thức thanh toán nào khác để đổi lấy quan hệ tình dục thông qua việc dụ dỗ các em qua mạng để gặp trực tiếp đối tượng hoặc xây dựng mối quan hệ để trẻ có thể hiểu là đang được yêu thương và đồng thuận quan hệ. Trẻ em có thể bị xâm hại tình dục để đổi lấy tiền, thức ăn, quần áo, chỗ ở, sự bảo vệ hoặc điểm tốt ở trường. Những khoản thanh toán này có thể được trả trực tiếp cho trẻ em hoặc người quản lý/ khống chế trẻ.
- **Khiêu dâm trẻ em qua mạng:** Là nội dung khiêu dâm khai thác trẻ em để kích thích tình dục. Nội dung khiêu dâm trẻ em có thể sử dụng nhiều loại phương tiện bao gồm: tranh vẽ, phim hoạt hình, ghi âm, phim, video và trò chơi điện tử, chat sex, gọi qua video để

xem trẻ trình diễn khiêu dâm, đóng phim khiêu dâm trực tuyến hoặc quay lại để bán cho khách

N.V.A 15 tuổi được cảnh sát phát hiện khi đang đóng phim “nóng” tại một tòa nhà 3 tầng, xung quanh có rất nhiều thiết bị như máy quay phim, thiết bị thu phát sóng. Em kể lại là cách đây 5 tháng, thông qua 1 người bạn quen trên face, em được giới thiệu cho 1 công việc là làm mẫu để thực hành trang điểm với thời gian là 2 giờ/ ngày với mức lương là 200k/ ngày. Sau khi thỏa thuận thời gian và mức lương thì em được dẫn đến tòa nhà này để gặp người chủ. Ông ta cho em uống thuốc mê sau đó cùng đồng bọn thay nhau cưỡng hiếp em và phát trực tiếp trên các trang web đen để thu tiền. Những ngày sau đó, em liên tục bị đóng những cảnh quan hệ tình dục với bọn chúng để chúng quay lại hoặc phát trực tiếp. Nếu không nghe theo chúng sẽ đánh đập và dọa phát tán những clip lên mạng xã hội cho gia đình và bạn bè em được biết hoặc đe dọa làm hại gia đình em. Nên em không dám nói với ai mà phải làm theo cho đến khi cảnh sát giải cứu.

- **Du lịch tình dục trẻ em qua mạng:** Du lịch tình dục trẻ em qua mạng là thông qua internet những người đi du lịch đến một vùng nào đó trong nước họ hoặc ở một nước khác, thường là nước kém phát triển hơn, để tham gia vào các hoạt động tình dục với trẻ em. Những kẻ phạm tội thường tìm đến những nơi xa lạ, hệ thống pháp luật lỏng lẻo vì chúng nghĩ ở đó chúng sẽ ít bị phát hiện hơn. Du lịch không phải là nguyên nhân của bóc lột tình dục trẻ em. Tuy nhiên, những kẻ bóc lột sử dụng những phương tiện của ngành du lịch (khách sạn, quán rượu, hộp đêm...) để xâm hại tình dục trẻ em đã được trao đổi trước thông qua một tài khoản xã hội nào đó.

DẤU HIỆU TRẺ BỊ BÓC LỘT TÌNH DỤC QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Bóc lột tình dục trẻ em qua môi trường mạng là một tội ác tiềm ẩn. Trẻ em thường tin tưởng vào kẻ bóc lột và có thể không hiểu rằng trẻ đang bị bóc lột. Trẻ có thể phụ thuộc vào kẻ bóc lột mình, quá sợ hãi nên không cho bất cứ ai biết chuyện gì đang xảy ra và có thể trẻ không muốn ai đó gặp rắc rối vì mình. Hoặc cũng có thể trẻ bị lừa tin rằng trẻ đang trong một mối quan hệ yêu thương, đồng thuận. Vì thế, những người thân hoặc bạn bè, giáo viên có thể nhận ra một số những biểu hiện bất thường của trẻ dù trẻ không tiết lộ::

- Thể hiện một số hành vi tình dục không phù hợp với độ tuổi của trẻ
- Sợ một số người và / hoặc tình huống
- Dành thời gian với các cá nhân hoặc nhóm lớn tuổi
- Bỏ học và / hoặc tụt lại phía sau với việc học
- Thương tích thể chất không giải thích được và các dấu hiệu lạm dụng thể chất khác
- Thay đổi ngoại hình - ví dụ, giảm cân
- Vết sẹo từ tự hại (Bộ Giáo dục, 2017).
- Mua quần áo, điện thoại di động, vv mà không có lời giải thích chính đáng;
- Liên kết bằng đảng và / hoặc cách ly khỏi bạn bè;
- Vắng mặt không giải thích được từ trường học;
- Rời khỏi nhà mà không có lời giải thích và liên tục mất tích hoặc trở về muộn;
- Nhận quá nhiều tin nhắn / cuộc gọi điện thoại;

- Trở về nhà dưới ảnh hưởng của ma túy / rượu;
- Nhiều người gọi (người lớn không xác định);
- Xuất hiện ở những khu vực thường xuyên được biết đến cho hoạt động mại dâm;
- Liên quan đến việc sử dụng internet hoặc phương tiện truyền thông xã hội khác;
- Tăng tính bí mật xung quanh các hành vi (bảo mật tài khoản, thoát facebook, zalo khỏi các thiết bị, thường xuyên thay đổi mật khẩu....)

NGUYÊN NHÂN DẪN ĐẾN BÓC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Bất kỳ đứa trẻ nào, trong bất kỳ cộng đồng nào cũng đều có nguy cơ bị bóc lột tình dục qua môi trường mạng.

Tuổi: Trẻ em từ 12-15 tuổi có nguy cơ bị bóc lột tình dục trẻ em mặc dù độ tuổi lên 8 được xác định liên quan đặc biệt đến các mối quan hệ trực tuyến. Tương tự, những trẻ từ 16 tuổi trở lên cũng có thể bị bóc lột tình dục. Tài khoản nên được thực hiện chế độ giám sát để tránh làm tăng các rủi ro trong nhóm tuổi này, đặc biệt là những trẻ có kinh tế khó khăn và ít được quan tâm

Giới tính: Mặc dù việc bóc lột tình dục trẻ em có thể được quan sát thường xuyên nhất trong số trẻ nữ, nhưng trẻ nam cũng có nguy cơ.

Dân tộc: Bóc lột tình dục trẻ em ảnh hưởng đến tất cả các nhóm dân tộc.

Các yếu tố dễ bị tổn thương: Bóc lột tình dục trẻ em có thể xảy ra với bất kỳ trẻ em nào hoặc người trẻ tuổi. Nhưng nghiên cứu đã xác định một số yếu tố có thể khiến trẻ em hoặc thanh niên dễ bị bóc lột tình dục. Bao gồm các:

- Lòng tự trọng thấp hoặc sự tự ty
- Thiếu bạn bè cùng tuổi
- Đã từng bị bỏ bê, xâm hại thể chất và / hoặc tình dục trước đó;

- hiều môi trường gia đình an toàn / ổn định, hiện tại hoặc trong quá khứ (bạo lực gia đình hoặc lạm dụng chất gây nghiện của phụ huynh, các vấn đề sức khỏe tâm thần hoặc tội phạm);
- Cách ly xã hội hoặc khó khăn xã hội;
- Lỗi hồng kinh tế;
- Kết nối với những đứa trẻ và những người trẻ tuổi khác đang bị bóc lột tình dục;
- Thành viên gia đình hoặc bạn bè có liên quan đến hoạt động mại dâm;
- Có khuyết tật về thể chất hoặc học tập;
- Đang được chăm sóc (đặc biệt là những người chăm sóc tại gia);

“Bóc lột tình dục trẻ em cũng có thể xảy ra mà không có bất kỳ “lỗi hồng” nào trong số này hiện diện.”

HẬU QUẢ CỦA BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Nghiên cứu cho thấy bóc lột tình dục trẻ em trực tuyến có thể ảnh hưởng nhiều đến trẻ như bóc lột tình dục ở ngoài đời thực và có thể dẫn đến những khó khăn tâm lý tương tự (Hamilton-Giachritsis et al, 2017). Hậu quả có thể bao gồm:

- Tự trách móc bản thân
- Hồi tưởng hoặc suy nghĩ xâm nhập
- Khó ngủ
- Gặp ác mộng
- Cực kỳ mệt mỏi
- Khó tập trung
- Khó khăn trong việc theo kịp công việc ở trường
- Có nhiều vấn đề hành vi ở trường
- Phiền muộn
- Lòng tự trọng thấp
- Xa lánh xã hội
- Xuất hiện những cơn hoảng loạn và lo lắng
- Rối loạn ăn uống hoặc khó ăn
- Tự hại (Hamilton-Giachritsis et al, 2017).
- Trẻ em và thanh thiếu niên có thể cảm thấy kiệt sức hoàn toàn

Anh ấy sẽ bắt tôi gửi ảnh cho mình, những bức ảnh rất không phù hợp, video về tôi khi tắm, làm đủ mọi cách và bắt tôi gọi Skype cho anh ấy để thực hiện mọi hành vi tình dục và tôi đã không đồng ý. Tôi không muốn. Tôi đã bị tống tiền bởi vì anh ta nói rằng tôi biết bạn sống ở đâu, tôi biết điều này, tôi biết rằng, tôi sẽ đến và làm hại gia đình bạn nếu bạn không làm điều này, và tôi cảm thấy như nó không bao giờ dừng lại. Vì vậy, đó là khoảng thời gian tôi thực sự mệt mỏi và tôi cảm thấy như mình đang bị, giống như bị đối xử như một nô lệ (Hamilton-Giachritsis et al, 2017).

PHÒNG NGỪA
BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM
QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

NHẬN DIỆN THỦ PHẠM BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Thủ phạm bóc lột tình dục trẻ em có thể được thực hiện bởi:

- Cá nhân hoặc nhóm
- Nam hay nữ
- Trẻ em hoặc người lớn.
- Việc bóc lột có thể xảy ra một lần hoặc nhiều lần theo thời gian và từ bóc lột cơ hội đến bóc lột có tổ chức phức tạp (Bộ Giáo dục, 2017).

Xác định thủ phạm là khó vì:

- Dữ liệu không phải lúc nào cũng được ghi lại hoặc không nhất quán hoặc không đầy đủ
- Trẻ em và thanh thiếu niên chỉ có thể biết kẻ bóc lột mình bằng bí danh, biệt danh trên internet hoặc thông qua gặp gỡ trực tiếp
- Nạn nhân có thể bị bao vây và tấn công bởi nhiều kẻ bóc lột tình dục. Trẻ em thường được di chuyển từ vị trí này sang vị trí khác và bị bóc lột ở mọi nơi. Trẻ có thể được cho uống rượu hoặc ma túy nên không thể nhớ chi tiết rõ ràng (Berelowitz al, 2012)
- Những người bóc lột tình dục trẻ em thường được mô tả là những cá nhân có tính thao túng cao. Chúng gây áp lực cho trẻ thông qua bạo lực thể xác, tổn thương tình cảm hoặc áp lực tài chính, ví dụ như cho trẻ nợ một khoản nợ.

- Thủ phạm có thể sử dụng tài khoản trên internet của một nạn nhân để có quyền truy cập và kết nối với những trẻ khác, thuyết phục hoặc buộc trẻ đó đưa bạn bè của họ đi đến các cuộc họp hoặc «bữa tiệc» được sắp xếp trước. Trong một số trường hợp, nếu những đứa trẻ đó cố gắng thoát ra, hung thủ cùng đồng bọn của chúng để kéo chúng trở lại (Lệnh Khai thác và Bảo vệ Trực tuyến Trẻ em (CEOP), 2011).

Trẻ em có thể vừa là thủ phạm và vừa là nạn nhân:

Trẻ em có thể vừa bị bóc lột tình dục và vừa là thủ phạm bóc lột tình dục trẻ khác. Ví dụ trẻ bị bóc lột buộc phải tham gia bóc lột tình dục một đứa trẻ khác, hoặc trẻ bị bóc lột buộc phải giới thiệu những đứa trẻ khác với kẻ bóc lột nếu không chúng sẽ làm hại đến gia đình của trẻ

CHA MẸ ĐỒNG HÀNH CÙNG CON ĐỐI PHÓ VỚI BÓC LỘT TÌNH DỤC QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

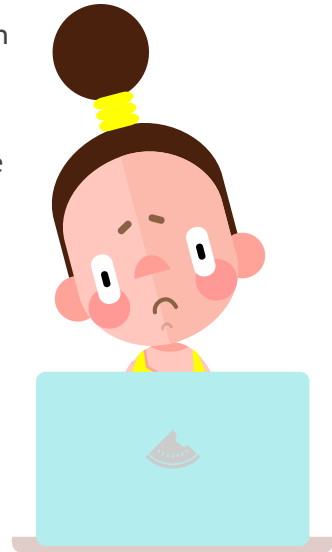
Cha mẹ có thể nâng cao nhận thức của con cái và hỗ trợ chúng trở thành người sử dụng công nghệ có trách nhiệm. Do đó, con cái của họ sẽ ít bị tổn thương hơn trước những “kẻ săn mồi trực tuyến”.

- **Thiết lập các quy tắc và hướng dẫn gia đình về an toàn và bảo mật:** Các quy tắc nội bộ nên được thống nhất liên quan đến việc sử dụng Internet và thiết bị cá nhân, đặc biệt chú ý đến các vấn đề về quyền riêng tư và trang web không phù hợp với tuổi và vị trí của máy tính. Ví dụ: máy tính nên được đặt trong một phòng chung vì điều này làm giảm khả năng trẻ tiếp xúc với “kẻ săn mồi”, truy cập nội dung khiêu dâm trực tuyến hoặc tạo ra hình ảnh gây tổn hại cho bản thân. Ngoài ra, việc cài đặt phần mềm được khuyến nghị cho phép cha mẹ kiểm soát một số hoặc tất cả các chức năng của một máy tính hoặc các thiết bị khác có thể kết nối Internet. Phần mềm này có thể giới hạn quyền truy cập vào một số loại trang web nhất định hoặc ghi lại tất cả các văn bản được gửi hoặc nhận từ thiết bị.
- **Giao tiếp:** Trên toàn thế giới, nhiều bậc cha mẹ đưa ra giả định sai lầm rằng con cái họ đang an toàn tại nhà khi sử dụng máy tính và đánh giá thấp rủi ro trực tuyến của chúng. Sự giám sát của cha mẹ không chỉ đơn giản là giám sát các hoạt động trực tuyến của con mà còn liên quan đến việc tạo ra một môi trường tin tưởng và giao

tiếp với con của họ. Điều đó có nghĩa là cha mẹ nên thảo luận về các quy tắc an toàn với con cái, đọc các điều khoản và điều kiện sử dụng với con trước khi chúng vào trang web, hướng dẫn chúng về những rủi ro liên quan đến việc tiết lộ thông tin cá nhân khi lên mạng, sắp xếp các cuộc gặp mặt trực tiếp với một người họ gặp trực tuyến, đăng ảnh trực tuyến, sử dụng webcam. Nó cũng có thể ở dạng thưởng thức một số hoạt động trực tuyến cùng với con cái họ như tương tác qua mạng xã hội và chơi game.

Cha mẹ và người chăm sóc có một vai trò quan trọng trong việc giúp bảo vệ trẻ em khỏi nguy cơ bóc lột tình dục. Họ có thể giáo dục con cái về tình dục, mối quan hệ lành mạnh và lạm dụng, tăng cường khả năng phục hồi, cung cấp một cơ sở an toàn và các kênh truyền thông. Họ cũng được hỗ trợ nhận dạng sớm “các lỗ hổng” hoặc nguy cơ bị bóc lột và tìm kiếm hỗ trợ trước khi rủi ro đó gia tăng. Để làm được điều đó, cha mẹ / người chăm sóc cần:

- Hiểu các rủi ro của việc bóc lột tình dục trẻ em trực tuyến và ngoại tuyến và nhận ra đây là điều có thể ảnh hưởng đến con của họ;
- Biết các nguy cơ của việc khai thác tình dục trẻ em;
- Biết nơi và cách truy cập để tìm kiếm sự hỗ trợ; (Tổng đài Quốc gia Bảo vệ Trẻ em 111, Cảnh sát 113)
- Được đảm bảo rằng sẽ hợp tác với các cơ quan chức năng, trường học, nhân viên tâm lý, nhân viên công tác xã hội để bảo vệ con
- Hạn chế những ảnh hưởng từ bóc lột tình dục trẻ em đối với con họ, bản thân và về các mối quan hệ gia đình;

GIÁO DỤC TẠI TRƯỜNG HỌC VỀ BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Trường học và hệ thống giáo dục có thể đóng một vai trò rất quan trọng trong việc nâng cao nhận thức:

- **Dành cho giáo viên:** Giáo viên nên làm quen với CNTT, hiểu rõ về cách trẻ em sử dụng Internet và sau đó có thể dạy cho trẻ các hành vi trực tuyến tích cực và có trách nhiệm. Thông qua giáo dục, trẻ cũng có thể tự tin về các kỹ năng và khả năng lướt web, tránh và giải quyết các rủi ro, và trở thành công dân kỹ thuật số có hiểu biết và có trách nhiệm biết cách sử dụng Internet sáng tạo, quan trọng và an toàn cũng như phòng ngừa và ứng phó với các sự cố bóc lột tình dục trực tuyến.
- **Đối với trẻ em:** Chương trình học bắt buộc về phát triển tình dục, hành vi tình dục và an toàn trên internet. Cảnh báo các nguy cơ về bóc lột tình dục và các cách thức để thoát khỏi nguy cơ bị bóc lột tình dục qua môi trường mạng.

Cần lưu ý rằng, cùng với các chương trình giáo dục, cần cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cho các trường học và giáo viên để hỗ trợ thêm cho việc sử dụng và an toàn trên internet của trẻ em, bao gồm thiết lập phần mềm lọc cho máy tính tại trường học, để trẻ em không thể truy cập nội dung bất hợp pháp khi sử dụng.

XÃ HỘI CHUNG TAY PHÒNG NGỪA BỐC LỘT TÌNH DỤC TRẺ EM QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Thực tế là việc bóc lột tình dục trẻ em rất phức tạp và hiếm khi xuất hiện độc lập. Bóc lột tình dục trẻ em có thể được liên kết với các tội phạm khác. Bao gồm:

- Buôn bán trẻ em;
- Xâm hại trẻ em
- Bạo lực tình dục trong gia đình;
- Mại dâm;
- Các tội liên quan đến ma túy;
- Hoạt động liên quan đến băng đảng;
- Các tội liên quan đến nhập cư;
- Vi phạm các cơ quan chức năng, tổ chức xã hội cần:
- Giáo dục tất cả trẻ em và thanh thiếu niên về bản chất và rủi ro của bóc lột tình dục trẻ em trực tuyến và cách truy cập an toàn
- Nhận ra rằng trẻ em và thanh thiếu niên có thể vừa là nạn nhân vừa là thủ phạm của khai thác tình dục trẻ em; để có những chương trình nâng cao nhận thức về bóc lột tình dục phù hợp

- Thúc đẩy khả năng liên kết của trẻ em và thanh thiếu niên và gia đình của họ và tăng cường các yếu tố bảo vệ xung quanh chúng;
- Xác định và hỗ trợ trong trường học, trong đó trẻ em và thanh thiếu niên có thể hình thành các mối quan hệ lành mạnh và an toàn;
- Thiết kế những phần mềm phát hiện, ngăn chặn và thông báo kịp thời những hành vi bóc lột tình dục trẻ em trên môi trường mạng
- Xem xét trình kiến thức và hiểu biết của dân cư trong xã hội, vì họ cũng đóng một vai trò quan trọng trong việc phòng ngừa bóc lột tình dục qua môi trường mạng cho trẻ như chủ tiệm internet, đoàn thanh niên, cộng tác viên dân số, y tế;
- Những người không nhất thiết phải làm việc với trẻ em cũng có vai trò và ý nghĩa trong việc giải quyết vấn đề bóc lột tình dục ở trẻ em. Khách sạn, taxi tài xế, nhân viên giám sát công viên, người thu gom rác và nhân viên bán lẻ có thể giữ thông tin quan trọng về sự di chuyển của nạn nhân và thủ phạm. Các dịch vụ khẩn cấp, bao gồm cả Dịch vụ Cứu hỏa và Cứu thương, cộng đồng địa phương và các nhóm tôn giáo cũng có thể đóng một vai trò quan trọng. Giáo dục những người làm việc trong các dịch vụ và doanh nghiệp địa phương (những công việc vào ban đêm) về những gì cần tìm và cách báo cáo mối quan tâm, làm đầu mối, cơ sở để có thể ngăn chặn, phòng ngừa hoặc giải cứu trẻ bị bóc lột tình dục qua môi trường mạng

Trọng tâm hơn nữa là giáo dục các thành viên của cộng đồng địa phương có thể quan sát trong khu vực của họ - ví dụ, những người sống gần một địa điểm tổ chức tiệc tùng có thể thấy nạn nhân đến và đi. Giáo dục mọi người về bóc lột tình dục trẻ em, những điều cần chú ý và nơi để báo cáo, sẽ tăng cường đáng kể khả năng bảo vệ trẻ em của cộng đồng.

ĐỀ XUẤT BIỆN PHÁP
HỖ TRỢ TÂM LÝ KHÍ TRỂ
BỊ BỐC LỘT TÌNH DỤC
QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

KHÓ KHĂN TÂM LÝ CỦA TRẺ KHI BỊ BỐC LỘT TÌNH DỤC TRỰC TUYẾN

Trẻ bị bóc lột tình dục trực tuyến hay ngoại tuyến đều có những biểu hiện sau:

- Dễ bị tổn thương, sợ hãi, lo âu
- Trẻ liên tục bị ám ảnh bởi những hình ảnh và tiếng động liên quan đến những kí ức về bóc lột tình dục
- Rối loạn giấc ngủ
- Cảm giác tội lỗi/tự sỉ nhục
- Hành vi tránh né
- Khó khăn trong việc tập trung
- Tức giận
- Buồn bã
- Phản ứng cơ thể
- Phát triển thoái lùi ở trẻ em như hành vi như mút tay, đái dầm hoặc ỉa đùn,
- Chơi và tái hiện lại các sự việc
- Có các vấn đề hòa nhập xã hội
- Trẻ sợ hãi một người hoặc một nơi đặc biệt nào đó
- Phản ứng không bình thường từ trẻ khi trẻ được hỏi chúng có tiếp xúc đụng chạm với một người nào đó không,
- Sợ hãi một cách không lý do khi được thăm khám cơ thể,

- Hoặc thậm chí trẻ tìm cách thực hiện hành vi tình dục với đứa trẻ khác.

Nếu chuỗi sự kiện kéo dài hoặc sang chấn phát triển lâu dài sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến:

- Nhân cách, tính cách
- Mối quan hệ đối với người khác
- Sự phát triển đạo đức
- Sự phát triển sinh học
- Sự tự nhận thức, sự tự tin
- Khả năng ứng phó
- Năng lực học tập
- Lựa chọn nghề nghiệp
- Khả năng trở thành lập gia đình trong tương lai

Một số trẻ bị bóc lột tình dục có thể có hiệu ứng người ngủ (sleeper effects), tức là ngay sau khi bị bóc lột tình dục, trẻ không có biểu hiện rối loạn gì. Nhiều năm sau đó những biểu hiện này mới bộc phát trầm trọng. Mặc dù chưa có sự giải thích rõ ràng nhưng những trẻ em bị bóc lột tình dục sau này lại có nguy cơ cao bị hiếp dâm hoặc bị ngược đãi về mặt cơ thể.

MỘT SỐ BIỆN PHÁP TIẾP CẬN VÀ HỖ TRỢ TÂM LÝ KHI TRẺ BỊ BỐC LỘT TÌNH DỤC QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

Tiếp cận trẻ

- Hãy chủ động và đặt câu hỏi, nên là câu hỏi mở, không cần câu trả lời dài.
- Đừng quá háo hức hoặc tập trung vào vấn đề của trẻ - trẻ có thể không thích sự cố gắng “tấn công” vào thế giới của trẻ. Cố gắng hiểu về những điều xảy ra trong trẻ và thế giới của trẻ thì trẻ nhanh chóng bộc lộ những điều còn che giấu. Chúng ta nên cố gắng nói chuyện một cách thoải mái và ngôn ngữ trẻ trung.
- Linh động về khung thời gian, “những cuộc trò chuyện” ngắn đặc biệt tốt cho một số bé trai mặc dù vào thời điểm cao trào khủng hoảng có thể cần thời gian trò chuyện dài hơn so với bình thường.
- Nếu thuận lợi có thể ngồi bên cạnh hoặc ngồi chéo ở góc 90 độ để giao tiếp mắt đỡ tạo áp lực.
- Các phản ứng và các vấn đề nên được “bình thường hóa”. Phải nhớ rằng trẻ bị hạn chế về kinh nghiệm cuộc sống. Ví dụ “ Ai ở hoàn cảnh của con/cháu/em thì cũng có cảm xúc và suy nghĩ như em thậm chí tệ hơn em”

- Tránh để thời gian tạm dừng lâu và sự yên lặng làm nhụt chí và lo lắng cho trẻ.
- Tìm hiểu nhu cầu của trẻ bằng cách hỏi về điều trẻ cho là quan trọng để giúp đỡ
 - Nhắc lại đều đặn sau mỗi khoảng thời gian, đặc biệt là khi mới bắt đầu là tại sao trẻ nên đối mặt với những sự kiện đã xảy ra mặc dù nó mang lại đau đớn và làm cho trẻ khó chịu.

Hỗ trợ tâm lý cho trẻ

○ Kích hoạt hành vi

Đây là một nhóm các kỹ thuật được xây dựng dựa trên mối quan hệ giữa hành vi, hoạt động và cảm xúc phù hợp nhằm giúp trẻ hoạt động, hạn chế thời gian nhàn rỗi, tăng giá trị bản thân, tăng cảm xúc tích cực. Nhân viên CTXH cùng trẻ xác định hoạt động yêu thích của trẻ, hoạt động trẻ làm với người mình thích, hoạt động giúp đỡ người khác và cuối cùng là hoạt động luôn luôn bận rộn, sau đó cùng lên kế hoạch thực hiện hành vi một cách hợp lý và khả thi. Trẻ cam kết thực hiện hành vi đó. Mỗi tuần trẻ lại trao đổi với chúng ta việc thực hiện hoạt động đó như thế nào? Mục tiêu đạt được chưa? Cảm xúc của trẻ thay đổi như thế nào trước và sau khi thực hiện? Điều gì cản trở việc thực hiện hành vi? Chúng ta cùng trẻ đưa ra giải pháp để vượt qua điều gây cản trở hành vi và điều chỉnh kế hoạch thực hiện nếu cần thiết. Một hành vi thuần thục sẽ chuyển sang hành vi mới với cách làm như trên.

○ Kiểm soát suy nghĩ

Đôi khi không phải ký ức xâm nhập làm tổn thương trẻ, mà là những suy nghĩ luôn quanh quẩn trong đầu trẻ và các em không thể kiểm soát được những suy nghĩ đó. Đây có thể là suy nghĩ về những gì trẻ nên hay không nên làm, những gì trẻ được hoặc không được suy nghĩ, hoặc suy nghĩ về những điều trẻ đã làm trong một tình huống cụ thể. Đây có thể là những suy nghĩ sợ hãi về những điều sẽ xảy ra trong tương lai, kể cả trong hiện tại trẻ vẫn an toàn, hoặc là những suy nghĩ phiền muộn khác. Thông thường, những suy nghĩ như vậy xuất hiện khi trẻ đang ở trường và làm việc trong yên lặng, khi trẻ đọc bài tập ở nhà, hoặc khi trẻ đi ngủ vào ban đêm và xung quanh hoàn toàn yên ắng. Nếu trẻ có thể kiểm soát nhiều hơn những suy nghĩ của mình theo cách ý thức được sự xuất hiện, tồn tại của nó, trẻ có thể trải nghiệm cuộc sống tốt hơn mỗi ngày.

○ Dừng suy nghĩ

“Bây giờ tôi muốn cháu nghĩ đến một điều tồi tệ, hoặc những điều đáng sợ, và giơ ngón tay trỏ của mình ra khi nào các cháu sẵn sàng. Được không? Làm đi nào. – Càng nhanh càng tốt, khi nào trẻ giơ ngón tay trỏ lên thì bạn nên nói dừng lại. Lặp lại 5 – 6 lần. Tuyệt. Bây giờ tôi muốn các cháu ra lệnh cho chính bản thân mình dừng lại ngay khi cháu có những suy nghĩ tiêu cực. Được không? Làm đi nào – Hãy để cho trẻ tự làm 5 – 6 lần. Hãy chắc chắn rằng trẻ cũng nói to lên là dừng lại. Để cháu có thể có suy nghĩ này tự động, điều quan trọng là cháu cần tự luyện tập ở nhà. Mỗi lần có những suy nghĩ như vậy nảy ra trong đầu, nếu cháu ở nhà hoặc ở trường hãy tự ra lệnh trong đầu là “dừng lại”. Nếu cháu ở một mình thì có thể hét to lên thành lời. Nếu những suy nghĩ đó rất khó chịu và làm cho cháu sợ hãi, cháu có thể làm những việc khác. Cháu có thể tìm những suy nghĩ mạnh mẽ hơn, tốt hơn và nói với bản thân: “Mình đang làm tốt mà”, “Mình tuyệt đối an toàn”, “Mình có thể làm mọi việc”, “Mình có thể kiểm soát suy nghĩ của

bản thân”, “Việc này sẽ tốt thôi”, v.v... Hãy để chúng tôi tìm ra những ý nghĩ tốt cho cháu. Ngày hôm sau cố gắng hét to dừng lại mỗi khi nghĩ đến và tôi đoán não của cháu sẽ dần dần nảy sinh cơ chế tự động, và cháu không phải nghĩ về nó nữa”

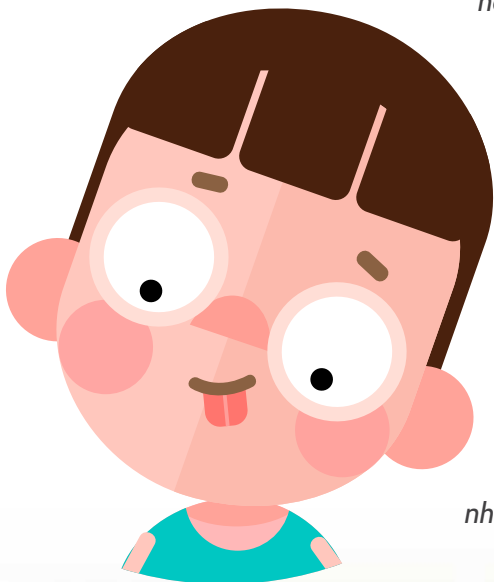
○ Xao nhãng

“Bắt đầu quá trình này bằng cách hỏi trẻ nếu trẻ nhận ra những tình huống mà chúng suy nghĩ chút ít về những suy nghĩ phiền hà. Trẻ đã làm gì hoặc nghĩ gì trong những tình huống này? Hầu hết trẻ có thể chỉ ra những hoạt động đã giúp chúng và từ đó dựa vào những hoạt động đó để hướng dẫn kĩ năng này. Giải thích cho trẻ sự xao nhãng giúp tâm trí tránh khỏi những suy nghĩ tiêu cực như thế nào và giúp trẻ có thể kiểm soát được suy nghĩ đi vào tâm trí. Bằng cách quản lý sự chú ý của trẻ, trẻ có thể kiểm soát nhiều hơn những ý thức lấp đầy đầu óc chúng. Ở đây, các chuyên gia có thể dạy trẻ những cách khác nhau để kiểm soát những gì chiếm đóng trong đầu óc chúng. Có nhiều cách làm mình tự xao nhãng.

Cách phổ biến nhất là làm xao nhãng hành vi, là làm một số hoạt động, giống như các hoạt động chân tay,

chạm vào người khác, xem TV.v.v.

Các hoạt động xao nhãng khác như là chơi ghép hình, ô chữ, hoặc chơi nhạc, v.v... Nhưng cũng có thể đánh lạc hướng sự chú ý cho mình bằng cách dùng suy nghĩ của mình để viết thành một bài thơ, tạo ra một sự tưởng tượng nào đó, hoặc tương tự như vậy”

○ Giảm thiểu căng thẳng và bất ổn trong cơ thể (nơi an toàn)

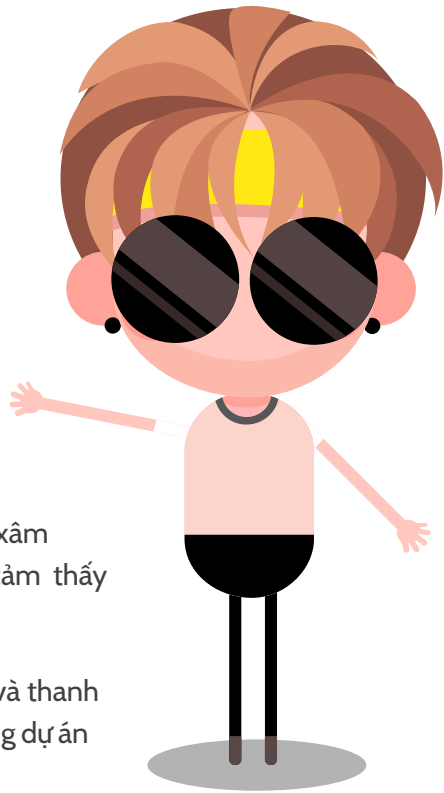
Nó được xây dựng trên nền tảng một bài tập thư giãn do Miller đưa ra (1994). Đứa trẻ được yêu cầu nghĩ về một địa điểm hoặc một nơi mà cháu cảm thấy bình tĩnh, an toàn và hạnh phúc. Đó có thể là một nơi mà trẻ đã từng lui tới khi tan trường, một địa điểm được nghe nói hoặc nhìn thấy trên phim ảnh hoặc một nơi hoàn toàn trong tưởng tượng. Cũng có thể nơi an toàn là vòng tay mẹ, ký ức về một mùa hè tươi đẹp, ngôi trong lòng ông... Đối với một số trẻ, các em có thể gặp khó khăn để tìm ra được một nơi an toàn. Trong trường hợp đó, chúng ta phải làm việc với trẻ để phát triển hoặc tạo ra một nơi thay thế. Hãy đưa ra vài ví dụ về những địa điểm bạn có thể sử dụng như một nơi an toàn. Khi trẻ đưa ra một tình huống hoặc một nơi an toàn như vậy, bạn xem trẻ có vẻ thoải mái khi nghĩ về nó không. Đưa ra những hướng dẫn sau đây:

“Bây giờ, tôi muốn cháu sử dụng trí tưởng tượng của mình cố gắng nghĩ mình đang thực sự có mặt tại nơi đó. Cháu có thể nhắm mắt hoặc mở mắt nếu muốn, nhưng sẽ dễ dàng hơn nếu cháu nhắm mắt. Hãy tưởng tượng ra những hình ảnh về nơi an toàn và tưởng tượng cháu đang thực sự ở đó. Hãy nhìn một vòng xung quanh cháu và chú ý đến những gì đập vào mắt. Chú ý đến những hình khối và màu sắc của những vật xung quanh. Hãy để cho đôi mắt thư giãn khi nhìn vào những thứ làm cháu thoải mái ở xung quanh. Cháu đã nhìn thấy những gì ở xa hơn trước mặt? Hãy để những hình ảnh nhìn thấy ở bên cháu và làm cho cháu cảm thấy thoải mái và thư giãn. Hãy nhớ rằng đây là một nơi đặc biệt mà cháu có thể đến bất cứ khi nào”

Lắng nghe và hỏi trẻ xem những hình ảnh đó đã diễn ra trong đầu như thế nào. Đưa cho trẻ những lời khuyên về cách thực hành ở nhà cũng như nhắc nhở những hình ảnh tưởng tượng có thể thay đổi cảm xúc như thế nào. Giải thích cho trẻ cách kiểm soát suy nghĩ và qua đó một phần kiểm soát cảm nhận cơ thể. Nếu trẻ cảm thấy sợ hãi hoặc khó chịu thì sử dụng tưởng tượng theo cách trên là một phương pháp tốt giúp trẻ thấy thoải mái hơn

CÁC NGUYÊN TẮC LÀM VIỆC VỚI TRẺ LÀ NẠN NHÂN CỦA VẤN ĐỀ BÓC LỘT TÌNH DỤC QUA MÔI TRƯỜNG MẠNG

- Tôn trọng;
- Bí mật thông tin;
- Tham gia tự nguyện;
- Không bao giờ gán nhãn hoặc xác định bất kỳ trẻ em hoặc thanh thiếu niên nào như là một nạn nhân của xâm hại /bóc lột tình dục trước các phương tiện thông hoặc bên ngoài nhóm hỗ trợ
- Không bao giờ ép buộc một ai đó chia sẻ kinh nghiệm cá nhân về xâm hại hoặc bóc lột tình dục khi họ cảm thấy không sẵn sàng;
- Đặt sự an toàn và lợi ích của trẻ em và thanh thiếu niên tham gia vào các hoạt động dự án như vấn đề quan trọng hàng đầu.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tài liệu tiếng Việt

1. Sổ tay dành cho hỗ trợ viên đồng đẳng phòng chống bóc lột tình dục trẻ em vì mục đích thương mại – Trung tâm nghiên cứu sức khỏe Gia đình và Phát triển cộng đồng (2010)
2. Tài liệu tập huấn “ HỖ TRỢ SỨC KHỎE TÂM THẦN VÀ TÂM LÝ XÃ HỘI (MHPSS-102/103) VIỆT NAM. Ứng phó tâm lý xã hội với thảm họa, tập trung vào trẻ em và kỹ thuật giáo dục phục hồi”. Trung tâm tâm lý học xã hội trong khủng hoảng (CCP) Na-Uy, Đại học Y tế Công cộng (HSPH), Trung tâm Thông tin hướng nghiệp và Nghiên cứu, Ứng dụng tâm lý – Trường ĐH Giáo dục, ĐHQGHN (CRISP-VNU) (2013-2014)

Tài liệu tiếng Anh

3. ONLINE CHILD SEXUAL ABUSE AND EXPLOITATION. Guidelines for the Adoption of National Legislation in Latin America. Unicef and International Centre for missing and exploited children (2016)
4. Online child sexual abuse and exploitation Current forms and good practice for prevention and protection - Nikoleta Lydaki Simantiri (2017)
5. Child sexual exploitation Definition and a guide for practitioners, local leaders and decision makers working to protect children from child sexual exploitation. Department for education (2017)
6. Child Sexual Exploitation: Definition and Guidance – Safeguarding Board for Northern Ireland Professional Information (2014)
7. The National Action Plan to Prevent and Tackle Child Sexual Exploitation Progress Report – Scottish Government- Progress Report (2017/2018)
8. Parents Speak Out Crucial partners in tackling Child Sexual Exploitation - © Parents Against Child Sexual Exploitation (Pace), 2016)